

Posibilitățile combinatorii ale substantivului

I. În **grupul verbal**, când verbul are funcția sintactică de **predicat**, *substantivul* are **2 funcții sintactice**:

1. **Subiect** → **N.**: **Mihai** este un elev foarte bun.

Se întâmplă **lucruri** ciudate.

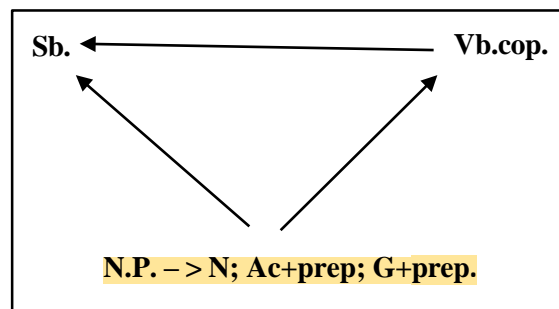
2. **Nume predicativ** → **N.**: Ana este **o prietenă** bună.

→ **Ac.+prep.**: Paharul este **din plastic**.

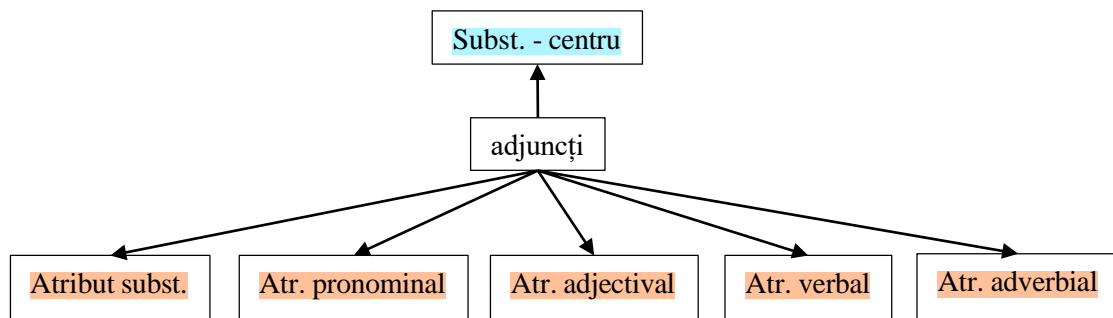
Ac.+loc.prep.: Reacția este **cu privire la purtarea** lui.

→ **G.+prep.**: El este **contra conflictelor**.

G.+loc.prep.: Ea este **de partea Inei**.

II. În **grupul nominal**, *substantivul – centru* are **adjuncți atribute**:

Ex. **Atr. subst.:** Cartea **Mariei** este veche.

Atr. pron.: Caietul **lui** s-a rupt.

Atr. adj.: Cartea **veche** este aruncată.

Atr. verbal: Fierul **de călcat** este vechi.

Atr. adverbial: Casa **de acolo** este a unchiului meu.

Atributul substantival → poate fi exprimat prin toate cazurile:

1. **Atr. subst. în N.** → Orașul Brașov este frumos. → exprimat prin substantive proprii
↑
care?

2. **Atr. subst. genitival – G. fără prep.** → Cartea copilului este pe masă.

3. **Atr. subst. prepozițional – G.+prep.** → Lupta împotriva nedreptății este importantă.

+loc.prep. → Catedra din fața băncilor este nouă.

– Ac.+prep. → Cartea de la bunici este nouă.

+loc.prep. → Atitudinea față de colegi este incorectă.

– D.+prep. → Succesul datorită perseverenței este lăudabil.

4. **Atr. subst. în D. fără prep.** → Dan este vecin verișoarei mele.

Dan este nepot de soră Mariei.

Acordarea de ajutoare sinistraților a fost lăudată.

Predarea limbii române străinilor este dificilă.

III. **Ca adjunct al verbului sau al adjectivului**, substantivul are funcția sintactică de complement sau circumstanțial:

1. **C. direct – Ac₁:** Citesc o revistă./Îl văd pe Dan.

2. **C. indirect – D:** Îi dau băiatului un sfat./Cărțile sunt utile elevilor.

3. **C. prepozițional – Ac+prep.:** Mă gândesc la vacanță.

Ina este capabilă de efort.

– G.+prep.: Ei luptă contra violenței.

4. **Circumstanțial de loc – Ac+prep.:** Pune cărțile în bibliotecă.

– G.+prep.: Se joacă în spatele blocului.

– D. locului – c. l.: Stai locului!

5. **Circumstanțial de timp – Ac+prep.:** În copilărie am citit multe basme.

A ajuns după ora stabilită.

– **Ac. fără prep.:** Am stat la bunici trei săptămâni.

– **G.+prep.:** A venit înaintea dirigintei.

6. **Circumstanțial de mod – Ac+prep.:** Scrie fără grabă./Scrie cu grijă.

7. **Circumstanțial de cauză – Ac+prep.:** E roșu de furie./L-a ajutat de milă.

8. **Circumstanțial de scop – Ac+prep.:** Mergem la cumpărături.

Am învățat mult pentru reușita la concurs.